

Kara Geyik Muhabbeti

“Sabit bir terminolojiden mümkün olduğunca kaçınmaya çalıştım. Her şeyi görüldüğü gibi kabul edenler için bir yaşam sistemini mahrum etmenin ve kuru hale getirmenin en kolay yolu, terminoloji kullanmaktır. Herhangi bir önermeyi doğru bir şekilde tanımlanmadan önce bütünün bir görünümünü elde etmek gerekir. Bu da parçalara ışık tutan onların ara bağlantılarıdır” der Alman düşünür Fichte.

Doğrusal ve düz bir bakış açısıyla bakanların çoğu için enflasyon, çoğu ekonomistin tahmininden çok daha uzun süre aşırı yüksek seviyelerde kaldı. Son istihdam verilerinde de görüldüğü üzere yaralı tüketiciler, dayanılmaz yaşam maliyetini dengelemeye çalışarak fazladan bir ya da iki iş almak için koştu.

Bu ortamda FED, önemli bir politika hatasına daha imza atmak üzere: likiditeyi en hızlı şekilde geri çekiyor. Hem de maliye politikasında daha az gevşek olma yönünde keskin bir ekonomik geri dönüş sırasında. Bu arada Jackson Hole'daki 2022 Ekonomi Politikası Sempozyumu başlığı "Ekonomi ve Politika Üzerindeki Kısıtlamaların Yeniden Değerlendirilmesi" FED'in bakış açısını güzel açıklıyor.

Olaylara biraz daha döngüsel açıdan baktığımızda ise, Aralık 2015'ten Aralık 2018'e kadar, 36 ay boyunca FED fonlama oranını 25 bps'den 250 bps'e çekti. Şubat 2022'de oran 25bps idi ve Eylül ayında artması bekleniyor. Yani Temmuz toplantısına kadar beş ay içinde FED, üç yıldaki artışını beş ayda yapmış oldu. Bunu görmezden gelebilir miyiz? Peki bunun 2018'de nelere sebep olduğunu hatırlayan var mı?

Dr. Iain McGilchrist'e göre sol beynimiz, gerçekliği bizden bağımsız olarak algılayan nesnel bir gözlemci rolündedir. Gerçeği, 'dışarıdaki' şeylerin bir koleksiyonu olarak görür. Gördüğü şeylerin iç yaşamları yoktur, bunlar bizden bağımsızdır ve bizimle ilgisi yoktur. Sol beyne göre gözlemlediğimiz şeyler bir birinden ne kadar kopuk olursa aslında o kadar iyi, çünkü o zaman bu, gözlemlerimizin bizden herhangi bir girdi tarafından kirletilmediği anlamına gelir. Ama sağ beynimiz, daha kolay algılayabileceği gibi, sürekli olarak kendi kendini yaratan bağlantıların farkındadır. Bu görüş, bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır ve sadece insana özgü de değildir.

Dr. McGilchrist Johns Hopkins, üniversite hastanesinde çalıştığı esna da bir süre beyin görüntüleme araştırmasıyla meşgulken, şizofreni hastalarının beyinlerindeki yapısal asimetri ile bunu bizzat gözleme fırsatı da bulmuş. Örneğin, şizofreni hastalarının konuyu bir bütün olarak kavrayamadıklarını gözlemlemiştir. Şizofreni hastaları, parçalara odaklanır ve dünyaya mekanikleştirme, doğrusal ve şekilsel hale getirme eğilimindedir. Her iki beyin yarısının bir arada yerli yerinde olması sağlıklı olanıdır. Çünkü gerçeğe bakış açıları farklıdır ve ikisiyle birlikte bütüncül bir bakış açısı oluşabilir.

Peki bütüncül ve döngüsel bakmaya çalıştığımızda piyasalarda neler görüyoruz? “Birkaç hafta piyasalarda yükseliş bekliyoruz ve küresel risk benchmark'ı kabul ettiğimiz S&P 500 endeksi Ağustos'a kadar yükseldi ama 4200 seviyesini geçmesi zor” diye yazmıştık.

Kısa vadeli karşı trend yükselişi yorumlarımızdan beri S&P 4200 seviyesine ulaştı ve bizce daha önce belirttiğimiz gibi Ağustos'ta tepe yapma dönemine giriyor. Bundan sonrası için düşüncelerimizi merak edenler, bizim piyasalar dahil hisseler özelinde ne beklediğimizi, geçtiğimiz günlerde yayınladığımız “İki Yönlü Hikaye” başlıklı, oldukça kapsamlı hazırladığımız strateji raporunda görebilir.

Dolayısıyla Ağustos tepesini takiben yeni ve önemli düşüş ayağında hazırlık yapmak için bizce şimdi doğru zaman. Yani kar realizasyonu hatta risk kontrolü mükemmel trader'lar için short tarafın risk getiri dengesi, bizce yavaş yavaş daha cazip hale geliyor. Bizim piyasaların, özellikle TL bazında görece daha iyi performans gösterebileceğine inanmaya devam etsek de yurt dışı piyasalarından etkilenmeye olasılığımız düşük. Özellikle de profesyonel olmayan yatırımcıların daha tedbirli ve ister içeride ister dışarıda hisseler konusunda daha seçici olması bizce daha makul. Şimdi tahmin ettiğimiz gibi klasik bir şekilde piyasalarda yükseliş sonrası moraller yükseldi. “En kötüsü geride kaldı” nidaları arttı, kötümserler iyimsere döndü ama biz yine aynı yerde durmaya devam ediyoruz. Yani bizim bakış açımızda taktiksel aşırı alım bölgesine ulaştı fakat yüzeyin altında temel ekonomik stres birikiyor. Kısacası, yavaş yavaş boğa kostümlerini kuru temizlemeye yollama ve ayı kostümlerini gardıroplardan çıkarıp giyme vakti yaklaşıyor.

Bütüncül ve döngüsel bakış açısının önemi hakkında da kadim öğretilerde sayısız anlatım ve uyarılar vardır. Örneğin Kızılderililer Kutsal Çemberden kırık olarak söz ettiklerinde ya da “Kutsal Çemberi onarma” ihtiyacından söz ettiklerinde, “şamanik” bilinç yapısından söz ederler. Kızılderililerin bakış açısı doğrusaldan ziyade döngüselidir.

Mesela Kızılderili şeflerinden Black Elk'in, konuşmalarından uyarlanan “Black Elk Speaks” kitabında gördüğü vizyonlar ve fikirleri ondan çok önce yaşamış William Blake'in "dörtlü vizyonuna" çok benzer. Ona göre Kutsal

Çemberin yani "Ulusların Çemberi'nin" onarılmasına ilişkin vizyonu, birçok açıdan her ikisinden de çok daha eski öğretilerden mandala benzeri yapılar oluşturur.

ÇEKİNCE:

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Söz konusu rapor belli bir kişiye veya mali durumları, risk ve getiri tercihleri benzer nitelikteki bir gruba yönelik olarak hazırlanmamıştır. Belirli bir getirinin sağlanacağına dair herhangi bir vaat veya taahhütte bulunulmamaktadır. Tüm yorum ve tavsiyeler öngörü, tahmin ve fiyat hedeflerinden oluşmaktadır. Zaman içinde piyasa koşullarında meydana gelen değişiklikler nedeniyle söz konusu yorum ve tavsiyelerde değişikliğe gidilebilir. Size uygun olan yatırım araçlarının ve işlemlerin kapsam ve içeriği uygunluk testi neticesinde belirlenir. Uygunluk testi, yatırım kuruluşu tarafından pazarlanan ya da müşteri tarafından talep edilen ürün ya da hizmetin müşteriye uygun olup olmadığını değerlendirmesi amacıyla, müşterilerin söz konusu ürün veya hizmetin taşıdığı riskleri anlayabilecek bilgi ve tecrübeye sahip olup olmadıklarının tespit edilmesidir. Bu raporda yer alan her türlü bilgi, yorum ve tavsiye